

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1 stronie wiersz milimetry mk. 250 — na III stronie mk. 200. — IV mk. 150. Nadesłane mk. 250. — Drobne ogłoszenia od mk. 50 do 100 za wyraz. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 proc. zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja: Piłsudskiego nr. 4, telef. 64. Administracja: Dęblńska nr. 1, telef. 73 w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

marek 2800.

Zobowiązaniem miesięcznym mk. 3000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 3400.

Z przesyłką pocztową mk. 3400 miesięcznie.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4, telef. 64. ADMINISTRACJA: Dęblńska 1, tel. 73.

Będzin, Małachowskiego 9.

Dąbrowa, Sobieskiego 8. Telefon 73.

KINO „ZAGŁĘBIA”

1108

Dzisiaj i dni następne.

„Korowód śmierci”

w którym autor Maksim Chumow otwiera z całą prawdą przeżycie swoje w bolszewickiej Rosji.

Doktor 1568 5
LUFTSPRINGER
Choroby: skórne, włosów, weneryczne, (Niemoc płciowa)
Analizy mikroskopowe.
Leczenie lampą kwarcową,
Przyjmuje 9—12 i od 6—8.
Panie: 5—6.
Sosnowiec, ul. Młodziejowska Nr. 30, II p.

DR. MED. J. HAŁACZ
b. dyrektor szpitala wenerycznego.
Choroby weneryczne i skórne.
Przyjmuje od 9—11 i od 3—7
w święta od 9—11. 1239
BĘDZIN, Plac 3-go Maja Nr. 4.

DOKTOR
K. Troppauer
Choroby: skórne, (włosów) weneryczne. Analizy mikrosk.
Przyjmuje 11—1 i 5—8, Panie 4—5.
W niedzielę i święta od g. 11—2 r.
SOSNOWIEC, Małachowskiego Nr. 5, parter. 1542

Dr. med. SIANOŻEŃSKI
Kobiece choroby. Akuszerja.
Operac. lecz. Elektryczn. Masag.
1411-3 Ordyn. 10—3 i 4—7.
KATOWICE, ul. 3-go Maja, (n. Grun mańka) Nr. 33.
(PLAC WILHELMA). Tel. 1183.

KOKS HUTNICZY

W BRYŁACH KOSTKA LUB ORZECH
: : ORAZ KOKSIK DLA KOWALI : :

PO CENACH BARDZO PRZYSTĘPNYCH, WYSYŁKA NATYCHMIASTOWA Z WŁASNYCH ZAPASÓW,
: : : ZAPŁATA PO ZAŁADOWANIU. : : :

„PRACA”

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE I HANDLOWE
Katowice, ul. Szenkiendorfa Nr. 2, tel. 28-24.

1481

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

ś. ł p.

STEFANJI z Felcubrów LUDWIG

a w szczególności pani F. Lamprecht i rodzinie pp. Lamprecht za okazaną pomoc, ofiarowane: piękny bukiet i wieniec, prawdziwą życzliwość i serdeczne współczucie w smutku naszym, jak i niejednokrotne dowody życzliwości, jakie doznawała zmarła od tych państwa; p.p. pracownikom firmy P. Lamprecht za piękny wieniec, Duchowieństwu i krewnym ślony tą drogą z głębi zbolełego serca gorące „Bóg zapłać”

1548

Maż, córka i synowie.

z kredytu państwowego, ponieważ wobec spadku marki polskiej żadne miasto nie jest w stanie utrzymać równowagi finansowej: pozycje dochodowe pozostają prawie bez zmian w granicach preliminarza, natomiast pozycje rozchodowe wzrastają z zawrotną szybkością. Sytuacja ta pogarsza się jeszcze i wskutek tego, że preliminarne dochody wpływają nierównomiernie, to też w wielu miastach kasy miejskie w terminach wypłat nie zawsze posiadają odpowiednie sumy.

Taki stan rzeczy uniemożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki miejskiej, a wielu miastom grozi nawet zupełna dezorganizacja.

W interesie państwowym nie wolno dopuścić do zniszczenia naszych miast, przeciwnie należy dążyć do tego, ażeby działalność samorządów miejskich przybrała

jaknajszersze rozmiary. Zobowiązuje nas do tego nie tylko samo życie, interes państwa, ale i artykuł 3 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r.

Wobec powyższego związek ludowo-narodowy zgłosił w sejmie wniosek nagły, w którym domaga się, ażeby rząd w terminie miesięcznym wniósł do sejmu projekt ustawy, określającej system podatkowy samorządu miejskiego oraz niezwłocznie zorganizował pomoc kredytową dla samorządów większych miast Rzeczypospolitej.

Sądzymy, że i magistraty miast Zagłębia w interesie własnym opracują swe postulaty, projekty i uwagi w zakresie systemu podatków miejskich dla przedłożenia ich klubom i komisjom sejmowym.

S. F.

Wieści ze stolicy.

Warszawa, 21 lutego.

(Od własnego koresp.)

Wiadomości, nadchodzące z kraju, świadczą, iż prąd umiarkowany opanowuje coraz szersze warstwy ludności, iż ideologia obozu narodowego żłobi sobie coraz większe zrozumienie i poparcie, zarówno w mieście, jak i na wsi nawet w tych okęgach, gdzie dotychczas panował frazes radykalny.

Znamiennym zjawiskiem chwili jest zwycięstwo młodzieży narodowej, zwanej wszechpolską, przy wyborach do władz organizacji studenckiej, „Bratniej po-

mocy”. Dotychczas miała tam przewagę młodzież lewicowa, która łącząc się z młodzieżą żydowską, opanowała całkowicie władzę „Bratniej pomocy”. Dziś kandydat młodzieży narodowej na prezesa B. P. Janusz Rabski otrzymał 424 głosy przeciwko 338 głosom lewicowców i żydów.

Kończy się więc legenda lewicy, iż dusza młodzieży akademickiej do nich należy.

Już dni grudniowe przyniosły

pod tym względem duże rozczarowanie.

Młodzież polska namacalnie widzi niebezpieczny napływ żydostwa do Polski i do naszych uczelni i ten stan rzeczy otwiera oczy wielu z pośród nich, nawet dotychczasowych zwolenników doktryny lewicowej według wskazania rosyjskiego: „nie sprzeciwiać się złu”.

Uniwersytet warszawski liczy ogółem 8570 słuchaczy, w tym chrześcijan 5739 (66.75 proc.), żydów 2738 (32.25 proc.), a innych wyznań 93 (1 proc.)

Ludność żydowska stanowi w Polsce około 12 proc., a procent studentów żydowskich dochodzi do 33 proc., to jest trzeciej części ogólnej liczby studentów.

Szczególniej zażydzonej jest wydział lekarski. Na V semestrze 43 proc. żydów, na VI—53 proc. na VII—45 proc., na IX—50 proc. żydów. A obecnie z dwustu lekarzy, których puszcza w świat uniwersytet warszawski, więcej niż połowę stanowią będący żydami.

Te liczby w zupełności uzasadniają potrzebę uchwalenia ustawy o numerus clausus, zgłoszonej przez związek ludowo-narodowy.

I zaznaczyć należy, że nie o szerzenie nienawiści rasowej chodzi nam w tym wypadku, lecz o sprawiedliwe uprzywilejowanie studentów młodzieży polskiej.

I wybory do kasy chorych w Warszawie w wyniku swym dały największą ilość głosów liście narodowej, oznaczonej numerem ósmym

W sferach robotniczych warszawskich zapędy rewolucyjne mijają. Świat robotniczy widzi na swej kieszeni, do czego to prowadzą rządy lewicy, upostaciowane w osobie p. generała Sikorskiego.

Z chwila, kiedy żyd i socjalista w jednej osobie, „towarzysz” Hartleb objął stanowisko komisarza do walki z drożyzną, według własnej jego zapowiedzi, drożyzna rośnie i rosnąć będzie.

I długo jeszcze, dopóki nie zdobędziemy się na mocny rząd narodowy, oparty o większość polską w sejmie, robotnik polski płacić będzie z własnej kieszeni za eksperymenty lewicy.

Zet.

O ustalenie systemu podatków miejskich.

Sosnowiec, 23 lutego.

Jak wiadomo, ustawa o zasileniu finansów miejskich traci swą moc obowiązującą w dniu 31 grudnia 1923 roku. Czasowy charakter tej ustawy i jej niewystarczalność fatalnie oddziaływały na finanse naszych

miast. Zachodzi potrzeba jaknajspieszniejszego zdecydowania się na wytyczenie stałej linii zasadniczej w sprawie unormowania systemu podatków miejskich.

Jednocześnie należy miastom umożliwić korzystanie

Rzeszowa, Przemysła i Sanoka w ciągu bieżącego tygodnia odbywają się liczne wiecze związku ludowo-narodowego z udziałem kilkunastu posłów i senatorów.

Praca organizacyjna związku na tym terenie była dotychczas w zaniedbaniu, pozostawiony został monopol pracy politycznej ludowcom i socjalistom.

Te piękne dla nich czasy skończyły się bezpowrotnie. Posłowie związku przyjmowani są b. życzliwie i słuchani uważnie, nawet w Przemysłu siedzibie znanego posła żyda i socjalisty Libermana, i w Tarnowie, stolicy dziedzictwa „Piasta“.

O pracowników kolei i poczt. Stosunek służbowy pracowników kolei państwowych i funkcjonariuszów i pracowników poczt, telegrafów nie jest do tej pory ustawowo uregulowany. W poszczególnych dzielnicach obowiązują jeszcze pragmatyki służbowe b. państw zaborczych i in. lokalne przepisy wytwarzające chaos i nierównomierne traktowanie personelu wymienionych instytucji państwowych. Również rzeczą doniosłą wagi jest konieczność przeprowadzenia systemizacji stanowisk służbowych w kolejnictwie i usunięcia w ten sposób niejednołitości w organizacji poszczególnych dyrekcji kolejowych.

Związek ludowo-narodowy wobec tego zwrócił się do rządu we wniosku nagłym o bezwzględne wniesienie projektu ustawy pragmatyki służbowej dla pracowników kolei państwowych i funkcjonariuszy i pracowników poczt, telefonów i telegrafów.

Posiedzenie delegacji do walki z lichwą. Na ostatnim posiedzeniu delegacji do zwalczania lichwy w Sosnowcu w d. 21 b. m., przewodniczący wiceprez. Siłuszek skonałował, że związek zawodowy robotników nie biorą udziału w pracach delegacji. O powyższym postanowiono zawiadomić radę miejską oraz wystosować do związków zawodowych pismo z prośbą o podanie motywów tego ich postępowania.

Po dłuższej dyskusji, postanowiono wprowadzić do poprzednich uchwał następujące uzupełnienie i poprawki.

Ceny żywej wagi trzody chlewnej, sprzedawanej przez hurtowników rzeźnikom podwyższono o 16 proc. brutto. Ceny bulek otrzymuje się po dodaniu 20 pr. do ceny maki. Bułki muszą być sprzedawane na wagę.

Ceny mięsa, chleba i maki w młynach pozostawiono bez zmiany. Cenę wieprzowiny na okres bieżącego tygodnia ustalono na 10.000 n.k. za kilogram. Co się dotyczy mięsa wołowego, to postanowiono utrzymać dotychczasowe jego ceny, ponieważ rzeźnicy nie przedstawili delegacji odpowiedniej kalkulacji cen.

W końcu delegacja postanowiła zwrócić się do właścicieli restauracji w Sosnowcu z wezwaniem, by na wzór Warszawy, oznaczyli stałe ceny t. zw. obiadów urzędowych, kolacji, bułek, herbaty i kawy.

Łasi na korony czeskie hurtownicy, handlujący trzodą chlewą, nie sprowadzają świń do Sosnowca, bo im się to nie opłaca. Podczas okupacji opłacało się takim panom wywozić do Wiednia, później do Niemiec i do Czech, bo na jednym transporcie zarabiali dziesiątki milionów. Zapytujemy nasze władze, które miały w swych rękach sprawę nielegalnego wywozu nierogacizny do Czech, co się z tym wszystkim stało?

Przedłużenie terminu rejestracji. Magistrat m. Sosnowca przedłużył termin rejestracji mężczyzn, u od-onych w latach od 1883 — 1899, do dnia 1 marca b.r. Kto w tym terminie d. brownie się nie zarejestruje zosta-

nie do tego p. licyjnie zmuszony, przyczem ulegnie surowej karze.

Dom ludowy. W dniu 25 bm., w niedzielę, o godz. 8 wieczorem Dom ludowy (ul. Jasna 26) urządza uroczysty wieczór, poświęcony pamięci 450 ej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Zarząd Domu ludowego prosi sz. członków o jaknajliczniejsze przybycie.

Wybory do kasy chorych w Sosnowcu odbędą się w końcu kwietnia lub w początkach maja. Przygotowywane są spisy wyborców, pracowników i pracobiorców, które będą wyłożone dla sprawdzenia.

Ilość restauracji i szynków wynosi w całym powiecie 74 a sklepów ze sprzedazą również 74. Na Sosnowiec przypada 18 restauracji i 20 sklepów, na Dąbrowę 8 restauracji i 9 sklepów na Będzin 7 i 7, Zawiercie 5 i 6 Czeladź 4 i 4, Sirzemieszyce 2 i 3 Zarki 2 i 1. Grodziec, 2 i 2, Poręba 1 i 1, Niwka 1 i 1, Niemce 1 i 1, Dańdówka 1 i 1, Klimontów 1 i 1, Zagórze 1 i 2.

O pomoc dla Poręby. Do bawiącego w Sosnowcu min. Darowskiego, zjawila się delegacja współwłaścicieli Poręby z prośbą o pomoc materialną w postaci pożyczki, gdyż suma 160 milionów mk., uzyskanych od rządu w r. ub. okazała się za małą. Min. pracy przyrzekł swe poparcie u odnośnych władz.

Przemysłnictwo. Władze policyjne spisały protokół w sprawie przemycań z Niemiec 13 kilo sacharyny i z Polski do Niemiec 140 rb. w bilonie srebrnym. Zamieszani są: Berek Jurkowski z Pińczowa i Jakób Prawer z Warszawy.

Wyrodne dzieci. Pociągnięto do odpowiedzialności dwoje gagatków: Stanisław Skuszewską i Zygmunta Fornalczyka za pobicie własnego ojca St. Fornalczyka, zam. przy ul. 3 Maja nr. 1 w Sosnowcu.

Wyrodkł te powinny być ukarane bardzo przykładnie gdyż bicie rodziców zdarza się coraz częściej.

O płacę stróżów. Pertrakcje pomiędzy związkiem stróżów domowych a właścicielami nieruchomości w Będzinie, w sprawie podwyżki wynagrodzenia, nie doprowadziły do wyników, ponieważ delegacji właścicieli nieruchomości nie posiadali dostatecznych pełnomocnictw. Konferencję postanowiono odłożyć do 5 marca b.r.

Kradzieże. Rywce Izakowej w Sosnowcu, Modrzejowska 7, skradziono białozną wartości 500 tys. mk. — Rywce Cwaigenhaft skradziono szmalcu i soków (Targowa 3) za 300 tys. mk. — Z wagonu na st. Sosnowiec zerwano plombę i skradziono 2 skrzynie mydła. — Leon Pawełczyński, zam. w Dąbrowie na kolonii Ksawery, skradł na nlicy w Sosnowcu St. Majeckiej z kieszeni 80 tys. mk. — Pociągnięto do odpowiedzialności za sprzedaż i kupno kradzionego na koleji węgla Mordkę Szwarzberga, zam. w Sosnowcu przy ul. Targowej nr. 14.

Z teatru.

Dziś teatr nieczynny. Artysty pracują nad nową zajmującą sztuką, posiadającą oryginalny tytuł „Lancet“. Dziś wieczorem odbędzie się jeneralna próba.

Sobota „Lancet“ ukaże się po raz pierwszy. Nowe dekoracje, jak i cała wystawa. W antraktach koncert orkiestry p. p.

Niedziela popołudniu „Urwis“ bawić będzie swym niefrasobliwym humorem zbraną publiczność. Początek godz. 4-a.

Niedziela wieczór „Lancet“ po raz drugi

Poniedziałek — Będzin. Zapowiedziane przedstawienie „Urwisa“ na wtorek odbędzie się w poniedziałek. W antraktach koncert orkiestry p. p.

Wtorek — Dąbrowa. Afisz zapowiada zajmującą, a nie znaną sztukę w Dąbrowie „Lancet“ przedstawienie to. nieodbędzie się jak zwykle w poniedziałek, lecz wyjątkowo przeniesione na wtorek.

„Czysty interes“ w Zawierciu. Aktualna satyra Stefana Kiedrzyńskiego, która obiegła wszystkie polskie sceny z olbrzymim powodzeniem ukaże się w Zawierciu w nadchodzącą środę w

Przywódcy komunizmu obłąkańcami.

Przyznają to lekarze, którzy badali stan ich zdrowia.

Lekarz komunista dr. Salkind wygłosił w Moskwie wykład o nastroju umysłowym i o specjalnych chorobach psychicznych rosyjskich komunistów.

Zdając sprawę z powyższego wykładu piszą „Izwestija“:

„Komunista rosyjski przejęty jest całą ideą rewolucji światowej. Skłania się on tedy ku rewolucyjnemu monoideizmowi. Jako przywódca i szermierz zbuntowanych mas, narażony on ciągle na wielkie niebezpieczeństwa, wskutek czego żyje w ciągłym napięciu psychicznym. W następstwie tego maleje jego życie uczuciowe i erotyczne, a potęguje się jedynie poczucie przynależności partyjnej. Ciężkie walki długoletnie wśród uciążliwych na-

Z kraju.

Wykrycie paska cukrowego w Krakowie. „Czas“ donosi: Organa ekspozytury śledczej przy policji krakowskiej w porozumieniu z prezydentem miasta i przy współudziale funkcjonariuszy magistratu przeprowadziły rewizję w składach firmy „Polski Glob“, przy ul. Zaczisze 13. Rewizja dała nadzwyczajne rezultaty. W jednym ze składów, wynajętych przez „Polski Glob“ biuro sprzedaży związku małopolskich cukrowni, złożonych było 1515 worków cukru po 100 klg. każdy, t. j. z górą 15 wagonów. Dochodzenia ustaliły, że cukier ten złożony został jeszcze 4 stycznia, a wiadomo, że cena tego artykułu wzrosła od tego czasu prawie w dwójnasób. Ponieważ cena cukru tylko od 14 lutego wzrosła o 1500 mk. na 1 klg., przeto właściciele cukru, zmagazynowanego w składach „Polskiego Globu“, zarobili w tych kilku dniach przeszło 225 milionów marek. Cały zapas cukru zasekwestrowano, a sprawę skierowano do prokuratury państwa.

Zamach dynamitowy w Lublinie. W sobotę, między godziną 7 a 8 wiecz. pod stacją syndykatu rolniczego w Lublinie wybuchła petarda. Budynek poważnie uszkodzony, wskutek detonacji wyleciały szyby w okolicznych domach. Ofiar niema. — Jest to już 3-ci zamach w krótkim czasie w Lublinie, który pozostaje w związku z akcją terrorystyczną, wymierzoną przeciw paskarzom.

Zgon zasłużonego generała. Edward de Castellaz, gen. brygady, przewodniczący głównego zarządu związku hallerczyków, zmarł w Warszawie dnia 16 lutego. Znany w szerokiej sferach społeczeństwa, kryształowej duszy człowiek, był żołnierzem z urodzenia. Wziął udział w bitwie pod Plewną, w wojnie ja-

Zawiadomienie.

Zarząd Kolejowego Klubu Sportowego „Ruch“ przypomina niniejszym swym członkom, że w niedzielę 25 lutego r. b. w lokalu Związku Zawodowego pracowników kolejowych w Sosnowcu, ul. Piłsudskiego vis-a-vis red. „Iskry“ odbędzie się

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

w pierwszym terminie o godz. 2 popoł. w drugim terminie w tymże dniu o godz. 3 p.p. bez względu na ilość przybyłych.

ZARZĄD
Kol. Kl. Sport. „Ruch“.

1575

wykonaniu artystów teatru sosnowieckiego. Jako nowość dyrekcja zaprowadza uprzyjemnienie oczekiwania publiczności w antraktach popisami orkiestry p. p. Początek godz. 7 i pół.

Złodziejasków przyłapano w Lizbonie.

Łódź, 22 lutego.

W końcu stycznia ujawniono w łódzkiej kasie chorych malwersację popełnioną przez 2-ich urzędników Ciesika i Zajączkowskiego. Według dzienników łódzkich zdefraudowana suma wynosiła 100 milionów mk. Policja śledcza Łodzi wydelegowała w tej sprawie do Berlina jednego z urzędników, który ustalił, że z Hamburga defraudanci udali się do Buenos Aires. Za pośrednictwem senatu hamburskiego i tamtejszych konsulów: polskiego i portugalskiego powiadomiono drogą radiotelegraficzną kapitana okrętu, na którym mieli znajdować się przestępcy oraz policję w Lizbonie, dokąd okręt miał zawinąć. Po otrzymaniu wiadomości, że defraudantów aresztowano w Lizbonie, komenda policji w Łodzi zwróciła się do ministerjum sprawiedliwości i spr. zagran. o poczynienie zabiegów dyplomatycznych, celem wydania przestępców władzom polskim.

Korzyści z okupacji.

Londyn, 22 lutego.

Na posiedzeniu towarzystwa kolejowego liczni mówcy podkreślali, że od pewnego czasu w przemyśle angielskim zaznaczyła się znakomita poprawa sytuacji, najwidoczniej w związku z akcją francusko-belgijską w okręgu Ruhry. Jeden z mówców, gorąco oklaskiwany przez audytorjum, oświadczył, że od chwili zawieszenia broni żadne inne wydarzenia nie wpłynęły tak dodatnio na rozwój przemysłu angielskiego, jak właśnie okupacja zagłębia Ruhry.

Opór niemiecki.

Berlin, 22 lutego.

Minister komunikacji Rzeszy, Gröner, polecił dyrekcji kolejowej w zagłębiu Ruhry aby wstrzymały dostawę gazu, wody i elektryczności tym urzędom kolejowym, które urzędują pod rozkazami władz francuskich i belgijskich.

Atak litewski.

Wilno, 22 lutego.

W nocy z dn. 20 na 21 regularne wojska litewskie zaatakowały wieś Podkamień. Atak został dokonany przez trzy kompanie 12 pułku piechoty litewskiej. Po półgodzinnej przeszło walce atak został odparty, dzięki energicznej postawie straży granicznej, przyczem z naszej strony 8 zostało rannych i jeden zabity. Atakujące oddziały litewskie również poniosły straty.

Koncentracja wojsk litewskich

Wilno, 22 grudnia.

W ostatnich dniach rozpoczęła się na Litwie koncentracja sił wojskowych. Do Wysokiego Dworu przybyło kilka szwadronów jazdy litewskiej, w Koszederach grupują się oddziały ochotników litewskich. Ostatnio przybył tam transport, liczący zgółą 300 ludzi.

Przybycie parowozów z Rosji.

Warszawa, 22 lutego.

Na pograniczną stację Zytko-

Ostatnie telegramy.

(Przez telefon).

Udział niemiecki.

Wilno, 22 lutego.

W ostatnich walkach w pasie neutralnym brał udział po stronie litewskiej oddział ochotników niemieckich pod dowództwem porucznika Drolitza.

Przeciw chwiejności rządu.

Wilno, 22 lutego.

Ludność w pasie neutralnym jest oburzona z powodu chwiejnej i niezdecydowanej polityki rządu polskiego wobec wyzywających napadów litewskich. Zarzuca ona rządowi, że niezdecydowaną polityką obniża autorytet państwa i zachęca litwinów do dalszych napadów.

